كۆلرەڭ رەسىم

ئىزلىنىش، سىناق، يېڭىلىق — تويلار سىرى

موسكۋا خىياللىرى

شەھەر ئەسىرلەردىن بەھىرلەر

[illegible] يېڭى [illegible]

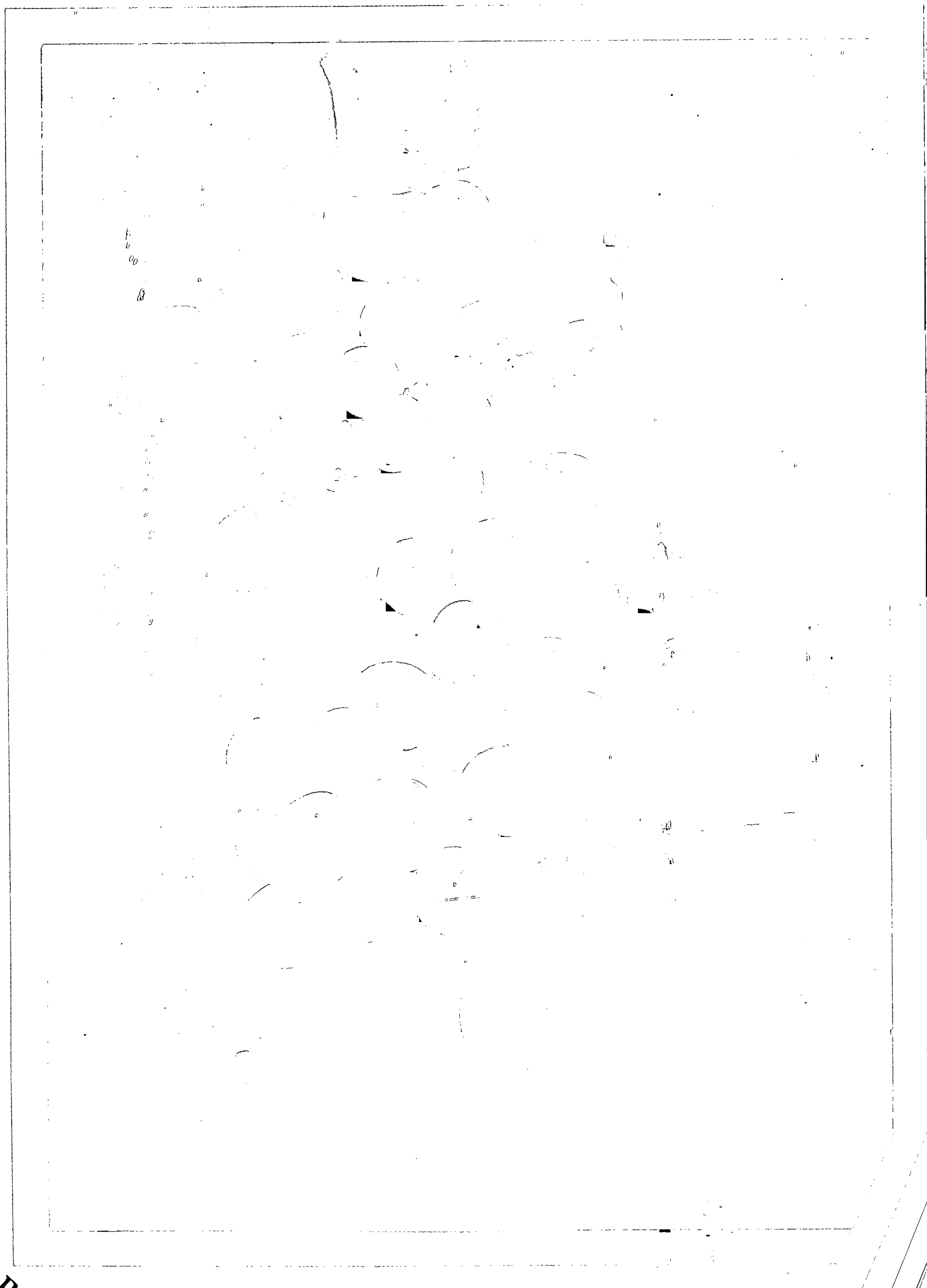

TANGRITAG

«يەتتە قىزلىرىم» قورۇق ئۆزۈم
سودا شىركىتى سىزنىڭ دوستىڭىز

5
199[illegible]

پىچان لەمجىن «يەتتە قىزلىرىم» قۇرۇق ئۈزۈم سودا شىركىتى

鄯善连木沁七仙女葡萄干批零公司

ئەركىن شىركىتىمىزگە كېلىشىڭىزلارنى،

ئەركىن

ئەركىن تېلېفون بېرىشىڭىزلارنى،

ئەركىن سودا ئالاقىسى قىلىشىڭىزلارنى

ئەركىن قارشى ئالىمىز

ئەركىن

ئەركىن باش دىرېكتور ←

ئەركىن

ئەركىن

ئەركىن

总经理：艾尔肯

地址：新疆鄯善连木沁镇

电话：330062

邮编：838204

ئادرېسى: شىنجاڭ پىچان لەمجىن بازىرى

تېلېفون: (0995) 330062 پوچتا نومۇرى: 838204

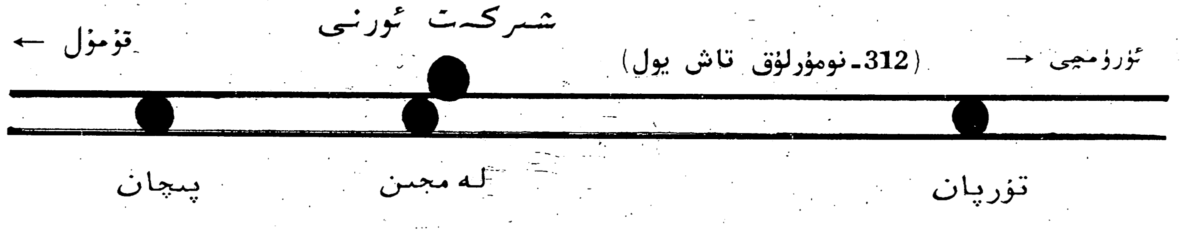

تەڭرىتاغ

دەۋر روھى، يەرلىك خۇسۇسىيەت، ياشلار ئالاھىدىلىكى، مىللىي ئۇسلۇب

قوش ئايلىق ئەدەبىي ژۇرنال

1995- يىل 5- سان

ئومۇمى 52- سان

شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونى قۇرۇلغانلىقىنىڭ 40 يىللىقىنى تەبرىكلەيمىز!

مۇندەرىجە

پوۋېست

كۆلرەڭ رەسىم.......................... مۇھەممەد باغراش 1

ۋەتەن ۋە بۇرچ

موسكۋا خىياللىرى (ئەدەبىي خاتىرە) .... نەبىجان تۇرسۇن 35

دوستۇم بىلەن يېزىشقان خەتلەر (ئەدەبىي خاتىرە)... قەيسەر مىجىت 87

ھېكايىلەر

چىڭقى چۈشتىكى مۇھەببەت .... ھۈسەيىن تاش 52

ئۆزگىرىش.......................... ئەنۋەر توختى 59

تورغاي (باللار ھېكايىسى) .... ئەخمەت كېۋىر 61

شېئىرلار

ئۈچ شېئىر .... تۇرسۇنئاي ھۈسەيىن 33

ئىككى شېئىر...................... مۇھەممەت ئىمىن 34

نىگارىمغا.......................... ئەكبەر جاپپار 34

ئىزلىنىش، سىناق، يېڭىلىق

تويلار سىرى .... ئەخمەتجان ئوسمان 64

ئەدەبىي ئاخبارات

جۇڭگونىڭ ئىگىسىز باللىرى........................ شى مىڭ 73

پەتتارجان مۇھەممىدى تەرجىمىسى

مىكرو ماقالىلەر

شېئىردىكى ئىجتىمائىي ئاڭ ۋە سىنگارمونىزىمنىڭ ھېسسىيات... دولقۇن ئەلى 91
باياۋان ئىستېپنىكسى .... نازىم مۇھەممەت ئىنا 69
تارىخ سېنى بىلىدۇ.......................... ئابلىكىم خېۋىر 94

جۇڭگو ۋە دۇنيا شېئىرىيىتىدىكى يېڭى نامايەندىلەر

ئىككى شېئىر .... جېك مىن 97
ئىمىن ئەخمىدى تەرجىمىسى
شېئىرلار .... ئۆمەر مۇھەممەت ئىمىن تەرجىمىسى 99

مەشھۇر ئەسەرلەردىن بەھرىلەر

ئىككى ھېكايە .... ئاللان پوئې 102
مۇھەممەت مېھرۇللا تەرجىمىسى

مىسرالاردىن تەرمىلەر

مىسرالاردىن تەرمىلەر 108

ئەدەبىي ئۇچۇرلار

ئەدەبىي ئۇچۇرلار 109

مۇقاۋىنىڭ 1-بېتىدە: ئۈزۈم. ئالىم خالىدىن فوتوسى.

بۇ ساندىكى قىستۇرما رەسىم ۋە ھۆسنخەتلەرنى ئابلىمىت ئابلىز، پەرھات ئىبراھىملار ئىشلىگەن.

باش مۇھەررىر: ھەبىبۇللا مۇھەممەت
مۇئاۋىن باش مۇھەررىر: پولات سۇزۇللا
مۇھەررىرلەر: ئەركىن نۇر (مەسئۇل مۇھەررىر)،
سەئەدۇر ئۆمەر، ئالىم خالىدىن
مەسئۇل كورېكتور: خەدىچەم ئابلىمىت

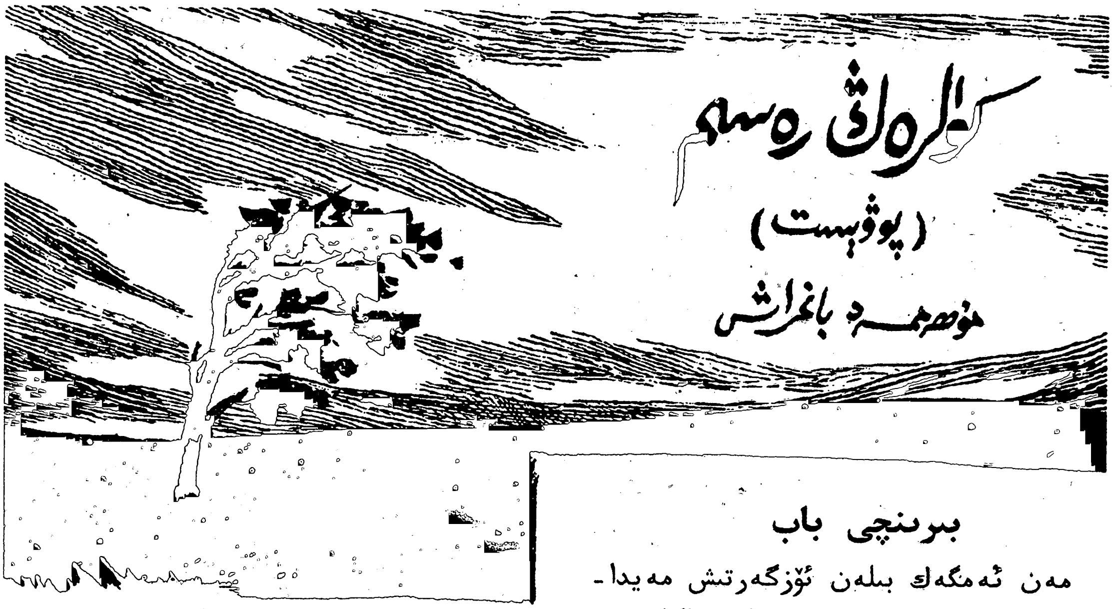

بىرىنچى باب

مەن ئەمگەك بىلەن ئۆزگەرتىش مەيدانىنىڭ كىسەك بىلەن قوپۇرۇلغان پاكارغىنە ئىشخانىسىدىن قايتىپ چىقتىم-دە، ئۇيچە ياتاققا قاراپ ماڭدىم. بۈگۈن شەنبە بولغاچقا كەچلىك تاماق ئادەتتىكىدىن بالدۇرراق بېرىلگەن ئوخشايدۇ. تاماقخانىنىڭ ئالدىدىكى مەيداندا گۇناھكارلار ئۆز ئەترەتلىرى بويىچە رەتلىك ئولتۇرۇپ تاماق يەۋېتىپتۇ. ئۇلار ئۇچىسىغا بىر خىلدىكى قارا رەڭلىك تۈرمە فورمىسى كىيگەن بولۇپ ھەممىسىنىڭ بېشى تاقىر ئىدى. مېنىڭ ئىشخانىدىن چىقىپ كېلىۋاتقىنىمنى كۆرگەن گۇناھكارلارنىڭ بەزىلىرى قاچىسىدىن بېشىنى كۆتۈرۈپ ماڭا قىزىقىپ قارىشىپ قالدى ۋە يېنىدىكى ھەمراھىغا مېنى ئىما قىلىپ پىچىرلىشىشتى. ئۇلار بەلكىم نېمىلەرنىدۇ پەرەز قىلىشقىمۇ ئۇلگۈرگەن ئوخشايدۇ. ماڭا تۇنجى بولۇپ كۆزى چۈشكەن گۇناھكارنىڭ ئۆز يېنىدا ئولتۇرۇپ تاماق يەۋاتقان ھەمراھىغا ئاستاغىنە پىچىرلاپ قويۇشى ئوچۇقچىلىقتا تاماق يەپ ئولتۇرغان گۇناھكارلار سېپىدە خۇددى پوجاڭ تىزىقچىسى ئېتىلغاندەك زەنجىرسىمان ئىنكاس پەيدا قىلدى — ھەپتىدە بىر كېلىدىغان شەنبىلىك تاماقنى ئىشتىھا بىلەن يەپ ئولتۇرۇشقان گۇناھكارلار بىرىنىڭ ئارقىدىن بىرى تاماق يېيىشتىن توختاپ باشلىرىنى كۆتۈرۈپ ماڭا قىزىقىش ئىچىدە قاراپ قېلىشتى. ئۇلارنىڭ بەزىلىرى ئاغزىدىكى لوقمىسىنى يۇتۇۋېتىشكىمۇ ئۇلگۈرمىگەنىدى. مەن ئۇلارنىڭ ماڭا دوستانە كۈلۈمسىرەشلىرىگە پىسەنت قىلماي ئۆز يولۇمغا كېتىۋەردىم. يەنىمچە، مېنىڭ چىرايىم ھېچقانداق ئىپادىسىز ئىدى.

مەن ياتاققا كىرىپ ئىنتايىن زىچ جايلاشتۇرۇلغان بۆگلۈكلەرنىڭ ئارىسىدىن قىستىلىپ ئۆتتۈم-دە، ئۆزۈمنىڭ بۆگلۈكى يېنىغا بېرىپ بۇ يەردە يەرلە شەكىللىك ساقمۇ-ساق بەش يىل بولغان كۆدە-كۆرپەم ۋە كىچىككىنە بوغچا بولغىدەك لاقا-لۇقامنى يىغىشتۇرۇشقا باشلىدىم. شۇ چاغدا مەيدان تەرەپتە چېلىنغان سىگنالنىڭ ئاۋازى ئاڭلاندى. بۇ ئىختىيارىي پائالىيەتكە رۇخسەت قىلىنغان بەلگە ئىدى. ئادەتتە شەنبە كۈنلىرى كەچقۇرۇن گۇناھكارلارغا قورۇ ئىچىدە ھەر خىل كۆڭۈل ئېچىش پائالىيەتلىرى ئۇيۇشتۇرۇپ بېرىلەتتى. تىنىمسىز ئېغىر ئەمگەك ۋە قاتتىق تەقىپ ئىچىدە جىسمى ھەم روھى تالغان گۇناھكارلار شەنبە كۈنى بىر «ئۇھ» دەۋالاتتى-دە، ياتاققا قايتىش بۇيرۇقى بېرىلگەنگە قەدەر يۇخادىن چىققىچە ئويناپ كۈلۈۋالاتتى.

مەن نەرسە-كېرەكلىرىمنى يىغىشتۇرۇپ بولۇپ «ئەمدى ماڭاي» دەپ تۇرۇشۇمغا سىرتتىن دۈپۈرلىشىپ يۈگۈرۈپ كىرىۋاتقان ئادەملەرنىڭ ئاياغ تىۋىشى ئاڭلاندى، مەن قورۇقدىلىپ قالغان بۆگلۈكۈمگە ئاخىرقى قېتىم كۆز يۈگۈرتتۈم-دە، تالاغا قاراپ ماڭدىم. شۇ چاغدا ياتاقداشلار ھاسىراپ يۈگۈرۈپ كىرىپ كېلىشتى. بۇلار مەن بىلەن بەش يىلدىن بېرى ياز ۋە ئاياز، شامۇ-سەھەر بىللە بولغان بىر ئەترەتتىكى ياتاقداش گۇناھكارلار ئىدى. ئۇلار يۈگۈرۈپ كىرگەنچە مېنى ئورىۋېلىشتى. ئۇلارنىڭ چىرايىدا ماڭا بولغان قىزىقىش، ھەۋەس ۋە يەنە بىر خىل ئاشكارا مەيۈسلۈك، غېرىبلىق تۇيغۇسى ئەكس ئېتىپ تۇراتتى. ئۇلارنىڭ ئىچىدىكى ياتاق باشلىقى — دارازا كېلىپ مېنىڭ قولتۇقۇمدىكى لاقا-لۇقلارنى ئالدى-دە، بىر چەتكە قويۇپ مۇرەمگە قولىنى سېلىپ يەلكەمدىن بېسىپ بۆگلۈككە ئولتۇرغۇزدى.

ئۇ مېنىڭ قويۇپ بېرىلگىنىمگە چىن قەلبىدىن خۇشال بولغانلىقىنى، لېكىن شۇنچە يىل بىر كۆلچەكتە بىللە كوركىراشقان پاقىدەك يېقىن بولساقمۇ ياتاقداشلار بىلەن ھېچ خوشلاشمايلا مېڭىپ كەتمەكچى بولغىنىمنى زادىلا چۈشەنەلمىگەنلىكىنى، باشقىلار بۇ يەردىن ئايرىلىپ چىقىپ كېتىشتىن ئىلگىرى ياتاقتا ئالاھىدە سورۇن تۈزۈپ (شەنبە كەچلىرى ياكى يەكشەنبە كۈندۈزى ياتاقتا مەشرەپ ئويناشقا رۇخسەت قىلىناتتى) ھېجر سوقۇشتۇرۇپ «خوشلىشىش قايناق سۇ»سىنى تەڭ ئوتلىشىپ ئاندىن ماڭىدىغانلىقى، مېنىڭ بۇ قىلىقىمنىڭ قارا كۆنلەردە ھەمدەرد بولغان يىگىتلەرگە خاس قىلىق ئەمەسلىكى توغرىسىدا كۆيۈپ-پىشىپ سۆزلەپ كېلىپ ئاخىرىدا شەھەرگە قايسى ماشىنىدا كېتىدىغانلىقىمنى سورىدى. مەن ئەمگەك بىلەن ئۆزگەرتىش مەيدانىنىڭ شەھەرگە تاختاي بېسىپ ماڭىغان ماشىنىسىنىڭ شۇ تاپتا مېنى دەرۋازا ئالدىدا ساقلاپ تۇرغانلىقىنى ئېيتتىم.

شۇ ئارىلىقتا موتىسكلىت ئوغرىلاپ ساتقىنى ئۈچۈن ئالتە يىللىق كېسلگەن قايىر دېگىنى توپىنىڭ ئارىسىدىن قىستىلىپ ئۆتۈپ مېنىڭ يېنىمغا كەلدى-دە، مېنىڭ قولۇمدىكى كىيىم-كېچەك تۈگۈلگەن بوغچىغا قىزىققاندەك قاراپ قويۇپ مەن ئولتۇرغان بۆگلۈككە كېلىپ ئولتۇردى. ئاندىن ئىشتىنىنىڭ سائەت سالىدىغان كىچىك يانچۇقىدا ئاۋايلاپ ساقلايدىغان موخۇركا يۆگەكلىك سۇلياۋ تۈگۈنچەكنى چىقىرىپ قىسقا ۋە ئىنچىكە قىلىپ بىر تال موخۇركا ئوراپ ماڭا تۇتتى. ئۇنىڭ بۇ تاماكىسىنى ئىككى شوراشقا پايلىمايتتى. شۇنداق بولسىمۇ بۇ ئۇنىڭ ماڭا كۆرسەتكەن چوڭ ئىلتىپاتى ئىدى. ئادەتتە ئۇ تاماكىسىنى بىر قېتىم شورىۋېلىشقا ئىككى موچەندىن قەرز يازاتتى. خۇمارىنىڭ بەكلىكىدىن تاماكا توشمايدىغانلار قولىغا پۇل كىرگەن چاغدا بىر قېتىم شورىۋېلىشقا ئىككى موچەن تۆلەش شەرتى بىلەن ئۇنىڭدىن تاماكا سوراپ چېكىشەتتى. ياتاقتىكى تاماكا چېكىدىغانلارنىڭ ھەممىسى دېگۈدەك ئالدى 20-30 يۈەندىن، ئاخىرى 8-10 يۈەنگىچە ئۇنىڭغا قەرزدار ئىدى. مەنمۇ ئۇنىڭغا بەش يۈەن تۆت موچەن قەرزدار ئىدىم. ئۇ ئۆزى تاماكا چەكمەيتتى، لېكىن تۇغقانلىرى ئارقىلىق تاماكا كىرگۈزۈپ تۈرمىدە تاماكا بىلەن ئۇقەتچىلىك قىلاتتى. ئاڭلىسام باشقا كامىر ۋە ياتاقتىكىلەرنىڭ ئىچىدىمۇ ئۇنىڭغا قەرزگە بوغۇلۇپ كەتكەن ئادەملەر ئاز ئەمەس ئىكەن.

مەن ئۇنىڭ قولىدىن تاماكىنى ئېلىپ قاتتىق بىرنى شوراپ ئۇنىڭغا قايتۇرۇپ بەردىم. ئۇ ماڭا «سەن تۈرمىدىن چىققاندىن كېيىن باشكۆرۈكتە كاۋاپچىلىق قىلىدىغان ئىنىمنى راسا بىر تىللاپ ئەدىپىنى بېرىپ قويغىن. ئۇ ماڭا تۈزۈكرەك قارىمايدىغان بولۇۋالدى،

يەنە مۇشۇنداق يۈزى قېلىنلىق قىلىۋەرسە بوشىنىپ چىققاندا ئۇ مەندىن ياخشىلىق كۆرمەيدۇ. ماڭا گۆش قورۇتۇپ كىرگۈزۈپ تۇرسۇن، تاماكىنى ئۈزۈكسۈتمىسۇن، ئېيتىپ قوي-غىن» دېدى ۋە قولىدىكى تۈگەيلا دەپ قالغان تاماكا كۆتىكىنى ماڭا سۇنۇپ «ئاتتىن چۈشكەن يېرى، بىر شورىۋال، بۇنىسى ھەقسىز» دېدى. مەن ئۇنىڭ تاماكىسىنى ئېلىپ يەنە بىر تارتتىم-دە، كالپۇكىمنى كۆيدۈرۈۋېلىپ يۇرقۇۋەتتىم.

شۇ چاغدا كىمدۇر بىرى مېنىڭ ئارقامدىن غولۇمغا شاپىلاقلىدى، ئۆرۈلۈپ قارىسام مەنسۇر دېگەن بالا ئىكەن. مەن ئۇنىڭ بىلەن بىر كوچىلىق ئىدىم. ئۇ بىرسىگە مەستلىكتە پىچاق تىقىۋېتىپ ئون يىللىق كېسىلگەنىدى.

— سەن كېتىۋاتىسەن، بىزنى ئەسلەپ قوي، ياخشى ئۆتكەنتۇق. بىز سېنى ئەسلەيمىز، ئاۋۇ نېمەڭ سېنى ماڭا دائىم ئەسلىتىپ تۇرىدۇ، — دېدى ئۇ بىر قولىدا مېنىڭ مۈرەمنى قىسىپ، بېشى بىلەن مېنىڭ بوغلوكۈم تەرەپنى ئىما قىلىپ. مەن ئۇ تەرەپكە قارىدىم، مېنىڭ بوغلوكۈمنىڭ باش تەرىپىدە تامغا بىر رەسىم چاپلاقلىق ئىدى. بۇ رەسىمنى مەن بۇ يەرگە يېڭى كەلگەندە سىزغانىدىم. ئۇ پايانسىز كەتكەن دالىنىڭ ئوتتۇرىسىدا كۈچلۈك بوراندا شاخلىرى ئېگىلىپ كەتكەن بىر تۈپ يالغۇز دەرەخ سىزىلغان رەسىم ئىدى.

رەسىمدە ئېغىر بولۇتلار قاپلىۋالغان ئاسمان گۈمبىزى بىلەن ئۇپۇققىچە سوزۇلغان چەكسىز دالانى قۇچقان گىرىمسەن قاراڭغۇلۇق ئىچىدە ھېلىقى يالغۇز دەرەخنىڭ خۇددى يالغۇزلۇق ۋە قاراڭغۇلۇقتىن قورقۇۋاتقاندەك غەمكىن، بىچارە ھالدا شۈمشىيىپ تۇرغانلىقى تەسۋىر-لەنگەنىدى. مەن بۇ رەسىمنى قىلىدىغان ئىش تاپالماي تام مەش ئالدىدىكى سۆكسۆكنىڭ چالا كۆيۈپ ئۆچكەن چوچۇلسىنى ئېلىپ بىر پارچە كونا گېزىتنىڭ بېتىگە سىزىپ بوغلوكۈمە-نىڭ باش تەرىپىگە چاپلىۋالغانىدىم. سۆكسۆكنىڭ چوچۇلسى باشقا ئوتنىڭ كۆيسىدەك قارا چىقمايدىغان بولغاچقا بۇ رەسىمدىكى ئاسمان، بولۇت، يەر، يالغۇز دەرەخ... نىڭ ھەممىسى كۈلرەڭ كۆرۈنۈپ، بۇ رەسىمدىكى مەنزىرىگە باشقىچىلا غەمكىن-مۇڭلۇق تۈس بەرگەنىدى.

رەسىمدىكى ئاشۇ كۈلرەڭ ماڭا ياقاتتى. مەن كىچىكىمدە يېشىل ۋە زەڭگەر رەڭنى ياخشى كۆرەتتىم. تۈرمىگە كىرگەندىن كېيىن نېمىشقىدۇر ئاشۇنداق كۈلرەڭنى ياخشى كۆرىدى-غان بولۇپ قالدىم.

قاچاندۇر بىر چاغدا بۇ گېزىت قاپ ئوتتۇرىدىن يېرتىلىپ كېتىپ ساڭگىلاپ قالغاندا كىمدۇر بىرى ھور نانىنى چايناپ شىلىم قىلىپ يەنە چاپلاپ قويۇپتۇ. رەسىمنى چاپلىغان چاغدا يېرتىلغان يېرى تازا دۇرۇس چاپلانماي سىڭايان چاپلىنىپ قالغانىكەن. ئەمدىلىكتە بۇ دەرەخ گويا كۈچلۈك بوراندا قاپ بېلىدىن سۇنۇپ بىر تەرەپكە قىيسىيىپ يىقىلىۋاتقاندەك كۆرۈنىدىغان بولۇپ قاپتۇ. مەن رەسىمدىن كۆزۈمنى ئۈزۈپ ئورنۇمدىن تۇردۇم-دە، مېنىڭ ئالدىمدا بىر خىل ئايانچلىق قىياپەتتە ماڭا قارىشىپ تۇرغان قارا كىيىملىك ئادەملەرنىڭ خۇددى پوستى سويۇۋېتىلگەن پىيازدەك ياغلىشىپ پارقىراپ تۇرغان تاقىر باشلىرىغا ئاخىرقى قېتىم بىر-بىرلەپ قاراپ چىقتىم.

ئەركىنلىكتىكى ئادەملەرگە ئۇچىسىغا ھەم قوپال، ھەم كېلەڭسىز قارا چاپان كىيگەن، چاچلىرى ئۇستىرىدا پاك-پاكىز قىرىلغان بۇ ئادەملەرنىڭ قىياپىتى بەكمۇ غەلىتە تۇيۇلدۇ. ئۇلار گۇناھكارلارنىڭ قارا چاپىنىنى شۇ چاپاننىڭ ئىگىسىگە بېسىلغان ھاقارەتلىك تامغا، ئۇلارنىڭ چاچلىرىنىڭ قىرىپ تاشلىنىشىنى ئۇلارنىڭ خەتەرلىك، قارام، ئىنسانىي قەلبىدىن ئايرىلغان ئادەملەر ئىكەنلىكىنىڭ بەلگىسى دەپ چۈشە-نىشىدۇ. لېكىن گۇناھكارلار بولسا گەرچە دەسلەپىدە ئاشۇنداق ھېسسىياتتا بولسىمۇ

كۈنلەرنىڭ ئۆتۈشى بىلەن ئۇلار بۇنىڭغا كۆنۈپ قالىدۇ. ھەتتا ئۇلار رەڭگارەڭ كىيىنگەن ئادەملەرنى ئۇچرىتىپ قالسا شۇ ھامان بىر خىل تاسادىپىيلىق ھەم غەلىتىلىك ھېس قىلىدۇ. ئۇلار ئۆزلىرىنىڭ كىيىمى باشقا كىشىلەرنىڭ ئويلىغىنىدەك قاندىقتۇ «ھاقارەتلىك تامغا» ئەمەس، ئەكسىچە تۇرمۇشنىڭ ئېغىر ۋە چاپالىق مۇھىتىدا ئۆزلىرىنى قاتتىق-قۇرۇقچىلىق ۋە ئىزغىرىن سوغۇقتىن ھىمايە قىلىدىغان ئەڭ قەدىرلىك، ئەتىۋار بىردىنبىر بايلىق-بىسات دەپ ھېسابلايدۇ. چاچلىرىنىڭ قىرىپ تاشلىنىشىنى ئادەمنىڭ سۈنئىيلىكتىن، ياسالمىلىقتىن خالىي ئەسلى تەبىئىي قىياپىتىگە، بىۋاسىتە چىن كۆرۈنۈشىگە قايتىش دەپ چۈشىنىدۇ. گېزى كەلگەندە بۇنى بىر خىل گۈزەللىك دەپ چۈشىنىۋېرىدۇ. چۈنكى تەبىئىي نەرسىنى گۈزەل دېيىشىدىغۇ؟ ھەتتا ئۇلار ئاشۇ كۆرۈنۈشتە ئۆزلىرىنى قاندىقتۇ يەڭگىل، پاكىز، ساغلام سېزىشىدۇ.

بۇ بەرھەم يېگەن قەلبىنىڭ ئۆزىگە ئىزدەۋاتقان تەسەللىسىمىكىن؟...

مەن ئۆزۈمنىڭ چاچسىز بېشىمنى سىلاپ قويدۇم-دە، نەرسىلىرىمنى كۆتۈرۈپ مېڭىشقا تەمشەلدىم. شۇ چاغدا ھېلىقى قايىر دېگىنى مېنىڭ كىيىم-كېچەك تۈگۈلگەن بوغچامدىن تۇتۇپ تارتتى:

— ئېشەكنى ساتسا باشبېغى، توقۇمنى قوشۇپ ساتمايدۇ، ئېشەكنى سېتىۋالغان ئادەم ئۇنىڭغا يېڭىدىن باشباغ-ئۇچۇلۇق راسلايدۇ. سېنى بۈگۈن سېتىشتى، سەنمۇ ئۇچۇلۇقۇڭنى تاشلاپ كەت بۇرادەر!

ئۇ مېنىڭ قولۇمدىن بوغچىنى ئاجرىتىۋالدى.

— بۇ پىت ئۇۋىلاپ كەتكەن كۆڭلەك-تامباللىرىڭ بىلەن سېنى ئۆيۈڭگىمۇ كىرگۈزۈشمەيدۇ، ئەمما بىزدەك سايىقا بۇ نېمەڭ ئانچە زىيان قىلمايدۇ... گېزى كەلگەندە ئانچە-مۇنچە دال بولۇپمۇ قالىدۇ-تېخى!

شۇنداق قىلىپ ھەش-پەش دېگۈچە مېنىڭ كىيىم-كېچەكىم ئۇنىڭ قولىغا چىقىپ قالدى. مەن ئۈنچىقماي يۈك-تاقنى يۆدۈپ قارا چاپانلىقلارنىڭ توپىنى يېرىپ ئىشىك تەرەپكە قاراپ ماڭدىم.

— ھېلىقى بەش يۈەن تۆت مو، ياق، بايىقى دەسلەپتە شورىغىنىڭ بىلەن بەش يۈەن ئالتە مو قەرزىڭنى ئۇنتۇما بۇرادەر، چىقىپلا كىرگۈزۈۋەتمىسەڭ بولمايدۇ جۇمۇ! — قايىر يەنە نېمىلەرنىدۇر ۋارقىراپ قالدى.

مەن ياتاق ئىشىكىدىن يوپۇرۇلۇشۇپ چىقىپ مېنى ئۇزىتىۋاتقان ياتاقداشلىرىمنىڭ نەزەرى ئاستىدا دەرۋازىغا قاراپ مېڭىپ كەتتىم. مەن دەرۋازىدىن چىققىچە ئۇلارغا ئۆرۈلۈپ قاراپمۇ قويمىدىم.

دەرۋازا ئالدىدا بىر قارا ماشىنا ساقلاپ تۇرۇپتۇ، ماشىنىنىڭ يېنىدا بىزنىڭ مەيدانىنىڭ توكۇر باشلىقى رازاق سوجاڭ (گۇناھكارلار ئادەتتە ساقچىنىڭ ھەممىسىنىلا سوجاڭ دېيىشەتتى) شوپۇر بىلەن كۈلۈشۈپ تاماكا چېكىشىۋېتىپتۇ. مېنى كۆرۈپ شوپۇر تاماكىسىنى تاشلاپ كابىنكىغا چىقىپ ماشىنىنى ئوت ئالدۇردى، توكۇر باشلىق ئاسقاقلىغىنىچە مېنىڭ ئالدىمغا كېلىپ يۈك-تاقىمنى قولۇمدىن ئالدى، مەن كوزۇپقا يامىشىپ چىقتىم، ئۇ يۈك-تاقنى ماڭا سۇنۇپ بەردى.

— ئاق يول بولسۇن! بىزنى ئۇنتۇما! ئەمدى باشقىچە ئادەم بولارسەن دەپ ئىشىنىمەن...

ئۇ ماڭا قاراپ كۈلۈمسىرەپ قولىنى كۆتۈردى. مەن ئۈنچىقماي يۈك-تاقىمنىڭ ئۈستىدە ئولتۇردۇم. بۇ قېرى ئاچچىقى يامان كۆرۈنگەن بىلەن ئادەمنى ئايايدىغان نېمە ئىدى. ئۇ 30 يىلدىن بېرى مۇشۇ يەرگە باشلىق ئىكەن، گۇناھكارلار ئۇنىڭدىن قورقىسمۇ، يەنە نېمىشقىدۇر باشقا گۇندىپايلارغا ئۆچلۈك قىلغانىدەك ئۇنىڭغا ئۆچلۈك قىلمايتتى. بەزى گۇندىپايلار خۇددى ئىتتىن